

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2003 pentru desființarea închisorii contravenționale

Legea de revizuire a Constituției României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 22 septembrie 2003, introduce în articolul 23 referitor la libertatea individuală o nouă dispoziție constituțională potrivit căreia „Sancțiunea privativă de libertate nu poate fi decât de natură penală.”

Această prevedere constituțională exclude, prin urmare, posibilitatea reglementării și aplicării unor sancțiuni privative de libertate pentru faptele de orice natură care nu aparțin ilicitului penal, excluzându-se astfel posibilitatea ca în dreptul român să fie reglementată și aplicată închisoarea contravențională – singura sancțiune extrapenală privativă de libertate.

Eliminarea sancțiunilor privative de libertate pentru faptele care nu sunt incriminate marchează diferențele de gravitate care există între faptele penale și cele contravenționale, pe de o parte, iar, pe de altă parte, permite extinderea aplicabilității unei alte sancțiuni, specifice sistemelor sancționatorii moderne, și anume, prestarea unei activități în folosul comunității. De altfel, chiar unele dintre statele europene, cum este Franța, care includ contravențiile în sfera ilicitului penal, nu permit aplicarea sancțiunilor privative de libertate în cazul contravențiilor.

În acest sens, se impune modificarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, act normativ care stabilește regimul juridic general al contravențiilor și al sancțiunilor contravenționale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare, precum și a Ordonanței Guvernului nr. 55/2002 privind regimul juridic al sancțiunilor prestării unei activități în folosul comunității și închisorii contravenționale, aprobată prin Legea nr. 641/2002.

Prin prezenta ordonanță de urgență au fost abrogate toate dispozițiile care privesc închisoarea contravențională și modul de executare a acestei sancțiuni privative de libertate, iar celelalte dispoziții rămase în vigoare din cele două acte normative au fost adaptate în mod corespunzător, în raport cu desființarea închisorii contravenționale, în timp ce sfera de aplicare a sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității a fost extinsă semnificativ.

De asemenea, s-a prevăzut că ori de câte ori o lege sau o ordonanță prevede că o contravenție se sancționează cu închisoarea contravențională alternativ cu amenda, referirea la sancțiunea închisorii contravenționale se consideră făcută la sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității.

Cauzele aflate în curs de judecată, în care agentul constatator a solicitat instanței aplicarea sancțiunii închisorii contravenționale, sunt soluționate potrivit acestei legi, iar persoanele aflate în executarea sancțiunii închisorii contravenționale vor fi puse în libertate.

Urgența reglementării este justificată de modificările aduse Constituției prin Legea de revizuire.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2003 pentru desființarea închisorii contravenționale.